

Monumentnummer*: 8922

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 april 1972
Kadaster deel/nr 82750/183

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vriescheloo Westerwolde Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vriescheloo

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bellingwolde N 564

Omschrijving**

Inleiding

Even buiten de dorpskom gelegen kerkgebouw uit 1717 met toren waarvan het benedendeel uit 1841 en het bovendeeel uit 1925 stamt. Het interieur bevat enkele waardevolle 17de-eeuwse interieuronderdelen, een klokkenstoel met klok uit 1560, een mechanisch uurwerk uit het begin van de 20ste eeuw en enkele 17de-eeuwse zerken. De 17de- en 18de-eeuwse banken zijn bij een restauratie van omstreeks 1960 vervangen door stoelen met biezen zittingen. Het orgel uit 1921 en de orgellras uit omstreeks dezelfde tijd vallen wegens te weinig monumentale waarde buitende bescherming van rijkswege. De kerk ligt aan openbare wegzijde sterk teruggerooid; aan de achterzijde grenst het gebouw aan de es. Een met eiken beplante laan leidt naar de kerk en de nieuwe begraafplaats ten zuidoosten daarvan, Op het oude kerkhof rondom de kerk, het zogenoemde Bisschopskerkhof, staan en liggen nog enkele voornamelijk 18de- en 19de-eeuwse natuurstenen en houten graftekens.

Omschrijving

Eenvoudig rechtgesloten zaalkerkje onder met gesmoorde blauwe pannen belegd driesijdig schilddak; koperen windvaan met jaartal 1913; ijzeren trekankers en siermaselwerk langs de westelijke gevel. Het schip met 19de-eeuwse (1876) blokbepoelstering en royale afaat, is regelmatig ingedeeld door rondboogvensters met houten tracering. De jongere niet gepleisterde toren onder ingesnoerde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

leiengedekte naaldspits met haan bestaat uit twee delen. Het benedendeel stamt uit 1841 en heeft rondboogvensters en een aardig gedetailleerde, vermoedelijk nog 18de-eeuwse ingangspartij bestaande uit dubbele paneeldeuren gevat in een zandstenen omlijsting van gecanneleerde Ionische zuiltjes op basementjes; zwikvulling met opschrift verwijzend naar de bouw in 1841; daarboven een gedenksteen verwijzend naar de verhoging van de toren in 1925; ijzeren trekankers. In het met siermetselwerk verlevendigde bovenste gedeelte uit 1925 galmgaten, blindnissen en twee wijzerplaten.

In het door een houten tongewelf met rozetten gedekte INTERIEUR zijn onder meer van belang: - de eikenhouten preekstoel met kuip uit 1560 met boogpanelen en engelenkopjes in de zwikken tussen gecanneleerde Corinthische zuiltjes (opschrift: Doccumanus abbas me fieri fecit Ao 1560) en aardig bewerkt klankbord uit 1775; de bijbehorende trap is vervangen door een moderne; - de 17de-eeuwse eiken avondmaalstafel; - enkele hardstenen zerken, waarvan de oudste uit 1632 dateert; - in de toren een mechanisch uurwerk met elektrische opwinding uit het eerste kwart van de 20ste eeuw en de klokkenstoel met klok van C. Fremy uit 1679 met randversiering, opschrift en enkele losse versieringen.

Waardering

Vroeg-18de-eeuws kerkgebouw (1717) met jongere toren (1841; 1925), klokkenstoel met klok (1560), mechanisch uurwerk (XXa) en interieuronderdelen en zerken van algemeen belang wegens: - ouderdom en bouwgeschiedenis; - de sobere, maar verzorgde vormgeving; - de waardevolle interieur-onderdelen; - de markante teruggerooide ligging aan wegzijde en es.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk